



Alta og Omegn Turlag



Hammerfest og Omegn Turlag



Nordkapp og Omegn Turlag



Sør-Varanger Turlag



Naturvernforbundet
i Finnmark
Finnmárkku luonddugáhttenlihttu



NJFF
Finnmark



Troms og Finnmark fylkeskommune

postmottak@tffk.no

Tana, 04.05.2021

Dette brevet sendes på vegne av 4H Finnmark, DNT Alta og Omegn turlag, DNT Hammerfest og Omegn turlag, DNT Nordkapp og Omegn turlag, DNT Sør-Varanger turlag, Naturvernforbundet Finnmark, Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF) Finnmark og Norsk Ornitologisk Forening avd. Finnmark.

Høringsuttalelse: Regional planstrategi for Troms og Finnmark 2020-2024.

Se nord –Geahča davás – Katto pohjaisheen

FNF Finnmark slutter seg til høringsuttalelse fra FNF Troms på alle punkter. Vi ønsker likevel å supplere denne, ved å legge spesiell vekt på behovene for

- a) En regional plan for naturmangfold og en mer helhetlig tenking på tvers av planstrategi for bærekraft.
- b) En regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfisk

Behov for en regional plan for naturmangfold og en mer helhetlig tenking på tvers av planstrategi for bærekraft.

FNF Finnmark vil understreke en omfattende mangel på tvers av planstrategi for å ivareta FN's bærekraftsmål. En av 4 bærebjelkene – «*Livet på land*»¹ er helt fraværende i planstrategien.

Planstrategien legger et stort fokus på klimaendringene, noe som vi også anser som en meget viktig satsing, men vi er kritiske til metodene for å løse problematikken. Dere må huske at av artene som er truet i Norge, er 90 prosent truet på grunn av ulike typer arealendringer ([Ref. Miljødirektoratet](#)). Av de menneskelige aktivitetene som blir trukket frem som spesielt skadelige er, i prioritert rekkefølge ([IPBES global assessment](#)):



Samarbeidsnettverk mellom natur- og friluftslivsorganisasjoner
finnmark@fnf-nett.no | Storgata 5, 9900 Kirkenes | 904 11 343
organisasjonsnummer 916 589 050 | www.fnf-nett.no/finnmark

- 1) Endringer i areal- og sjøbruk
- 2) Menneskelig rovdrift på dyre- og plantearter som skogdrift, landbruk, jakt og fiske
- 3) Klimaendringer
- 4) Forurensning
- 5) Spredningen av invaderende/fremmede arter

Sett i lys av manglende nasjonale ambisjoner mot en nedskalering av klimaendringenes største bidragsutøver; den norske petroleumsindustrien, at vi har en eksisterende infrastruktur for lavutslipp-strømforsyning i form av vannkraft, og at landet har en av verdens største forbruk av energi og varer per individ i verden, **kunne vi forvente at ett av fire hovedtiltak fremmet av IPBES for å snu naturødeleggelse ble tatt hensyn til i planstrategien: - koblingen mellom et godt, meningsfylt liv og stadig økende materielt forbruk må brytes.** Det finnes ingen referanser til tiltaket i planstrategien, men tvert imot en gjentagende tilretteleggelse av økonomisk utvikling med store arealinngrep og naturødeleggelse som følge.



¹ Bærebjelkene i FNs bærekraftsmål - *Liv under vann*, - *Rent vann og gode sanitærforhold* er ivaretatt gjennom de regionale planene for Troms, Finnmark og norsk-finsk vannregionene. - *Stoppe klimaendringene* er ivaretatt gjennom *regional plan for klimaomstilling i Troms og Finnmark*. **Det finnes derimot ingen planer for å ivareta den fjerde bærebjelke – *Livet på land*.**

Troms og Finnmark er blant jordklodens mest utsatte områder for klimaendringene. Det er forventet 2-3 ganger mer økning i temperatur i området enn gjennomsnittlig økning andre steder i verden. Hovedintensjon med den internasjonale klimasatsingen er å ivareta miljø som bærebjelke for et bærekraftig samfunn. En klimasatsing som legger til rette for en økonomisk utvikling med store arealinngrep og naturødeleggelse i økosystemer, som er blant de mest utsatte for nettopp klimaendringene, er selvmotsigende og ikke akseptabel.

En prioritert klimasatsing i fylket som legger til rette for flere arealinngripende planer, fremfor en prioritert satsing for å ivareta naturmangfold på land og under vann fra arealendringer, kan anses som en kortsiktig prioritering, der økonomisk lønnsomme aktiviteter markedsført under det grønne skiftet prioriteres fremfor reelle langsiktige

ambisjoner om bærekraft. Man har foretrukket å sette søkelys på den mest økonomisk lønnsomme del av miljøforvaltning – klimaendringene, fremfor den mest relevante delen – tap av naturareal.

Det finnes statlig forskning som viser konsekvensene av næringsutvikling i Nord, og spesifikt i Finnmark i f.t. tap av naturmangfold og dets økosystemtjenester på urfolk og lokalsamfunn. Arbeidet utført av Plansup for The Arctic council viser at bruk av landareal, infrastruktur og fragmentering av habitat vil ha 71 % av ansvaret for tap av naturmangfold i Finnmark i 2030, mens klimaendringene ville stå for 29 %. (tall vist av Wilbert Van Roij (Plansup) under konferansen (27.04.2021)- [Policies and investments for a climate smart Barents Region](#)).

Troms og Finnmark har et særskilt ansvar for å ivareta de få gjenværende, største, sammenhengende naturområdene med urørt preg i Europa. Arktiske og sub-arktiske økosystem er sårbare for klimaendring, men fremfor alt er de sårbare for arealinngrep.

En regional plan for biologisk mangfold vil kunne sikre en mer bærekraftig industriutvikling i regionen ved å sørge for en reduksjon av dens effekter på naturmangfold. Det finnes flere relevante inspirasjonskilder for utforming av en slik plan, for eksempel: eksisterende kommunale planer for naturmangfold, Natur i Norge (NiN) - kartleggingsverktøy utarbeidet av Miljødirektoratet, og [europeisk Natura 2000 nettverk for arter og habitat](#). Den siste nevnt er kanskje den mest relevante av alle; den har vært landarealenes svar på EUs vanndirektiv og bidratt til å ivareta økosystemet i sin helhet.

Behov for en regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfisk for Troms og Finnmark

Den eksisterende planen for friluftsliv, vilt og innlandsfisk for Troms har ført til flere konkrete positive erfaringer. Planen har bidratt til; å øke satsing på friluftsliv, til å samle alle interessegrupperinger, til mer synliggjøring av friluftsliv, og gitt muligheter for kartlegging av friluftsliv. En slik plan er dermed ønskelig også for det tidligere Finnmark fylke.

Planens utforming og hvordan Finnmark kan innlemmes i den eksisterende planen kan drøftes i dybden senere. **Det viktigste nå er at utforming av en felles plan for friluftsliv, vilt og innlandsfisk for både Troms og Finnmark vedtas under planstrategien.**

Et aspekt som ble drøftet under Fylkeskommunens medvirkningsmøte ang. planstrategi er at utøving av friluftsliv i Finnmark skiller seg ut fra andre områder. I Finnmark er friluftsliv mer målrettet utnyttelse av naturressurser ved høsting, sanking eller fising. Studiene rundt Finnmarks kultur knyttet til friluftsliv er under utredning. Det vil være viktig at en regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfisk inkluderer disse aspektene. Det vil også være viktig å ta hensyn til de kulturelle aspektene til gruppene som utfører en mer tradisjonell form for friluftsliv, slik at disse ikke faller utenfor planen.

[Nasjonal handlingsplan for friluftsliv](#) kap. 5 *Høsting av naturressurser i friluftsliv* bør vektlegges. Den inneholder allerede flere tiltak som kan danne et godt utgangspunkt. Flere

institusjoner/ interesse-grupper har allerede en satsing for å ivareta det tradisjonelle friluftslivet, både norsk, samisk og kvensk, og vil være gode medvirkere i planens utforming.

Et annet viktig aspekt er at innlemmelse av Finnmark i en felles regional plan for friluftsliv for dagens fylke må ta hensyn til Finnmarksloven uten å svekke den. Et eksempel på svekkelse av loven er å tilrettelegge for en bredere åpning av tilgang til naturressurser som vilt og fisk for innbyggere fra Troms.

Finnmarksloven formål må ivaretas:

Lovens formål er å legge til rette for at grunn og naturressurser i Finnmark forvaltes på en balansert og økologisk bærekraftig måte til beste for innbyggerne i Finnmark og særlig som grunnlag for samisk kultur, reindrift, utmarksbruk, næringsutøvelse og samfunnsliv.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Finnmark

Pierre Fagard
Fungerende Koordinator
FNF Finnmark

